

LA CATALUNYA AGROURBANA

TOT UN PAÍS PER DECIDIR

EL LLIBRE DELS
COLORS PER LA REPÚBLICA
CATALANA INDEPENDENT

TU ★
DECI
DEIXES

ESQUERRES PER
LA INDEPENDÈNCIA

Aquesta obra té una llicència Creative Commons:
Reconeixement - No comercial - Compartir per igual

Disseny i maquetació: **Xavi Iroz Pascual**
Il·lustració portada: **Rita Martin Monés**
Correcció: **Joan Barnet Gabanyach**
Coordinació: **David Hernández Teixidó**

Edició: **Esquerres per la Independència**
Països Catalans, 2015

LA CATALUNYA AGROURBANA

**ELS ALIMENTS
SÓN UN FAC-
TOR
ESTRATÈGIC
PER
QUALSEVOL
PAÍS I, EN
CONSEQÜÈN-
CIA, HAURIA
DE TENIR CURA
DE PODER
GARANTIR EL
SEU
PROVEÏMENT
ALS SEUS
CIUTADANS**

UN FUTUR ESTAT INDEPENDENT NO POT SER INSENSIBLE A LES NECESSITATS ALIMENTÀRIES DE LA SEVA POBLACIÓ

Segons les previsions de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO, per les seves sigles en anglès: Food and Agriculture Organization) l'any 2025 més de la meitat de la població del món en desenvolupament -3.500 milions de persones- serà urbana i l'any 2050 hi haurà 9.000 milions d'habitants, un terç més de persones per alimentar, i caldrà incrementar la producció alimentària un 70%.

Els aliments són un factor estratègic per qualsevol país i, en conseqüència, hauria de tenir cura de poder garantir el seu proveïment als seus ciutadans. Segons el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (DAAM), entre les dècades de 1980 i 1990 es van perdre a Catalunya més de 134.000 ha de conreus. La superfície actual cultivada a Catalunya es situa en 1.466 m²/habitant, molt per sota dels països de la UE. Aquest coeficient seria comparable al d'Holanda, amb 1.159 m²/habitant i estaria per sota del promig de l'estat espanyol, amb 5.355 m²; de França, 4.179 m²; de Portugal, 3.333 m²; del Regne Unit, 2.512 m²; d'Itàlia, 2.124 m² i d'Alemanya, 2.097 m².

Aquestes dades ens han de fer reflexionar i fer-nos conscients que un futur estat independent no pot ser insensible a aquestes preocupacions a nivell planetari i a nivell local.

EL DRET DE TOT CIUTADÀ A PODER DISPOSAR DELS ALIMENTS NECESSARIS

Catalunya hauria de reconèixer, en una futura Constitució Catalana, el dret de tot ciutadà a poder disposar i accedir als aliments necessaris per la seva vida a partir d'una dieta mediterrània sustentada en una combinació equilibrada i completa dels aliments, basada en productes frescos, saludables, locals i de temporada. Aquest dret comporta

UN FUTUR
ESTAT IN-
DEPENDENT
NO POT SER
INSENSIBLE
A AQUESTES
PREOCUPA-
CIONS A
NIVELL
PLANETARI I
A NIVELL
LOCAL

també el deure de tenir cura de reduir el malbaratament d'aliments a favor d'un consum responsable. A la vegada cal ser conscients que la disponibilitat d'aliments és un fet estratègic i, en conseqüència, les administracions públiques han de fomentar la producció agrícola, ramadera i forestal com una activitat agroeconòmica per tal de tenir la capacitat de produir aliments i matèries primeres necessàries per garantir les necessitats alimentàries de la població catalana.

Defensar el dret de la ciutadania a l'alimentació i assegurar una activitat agroeconòmica pròpia és el fonament per garantir la resiliència alimentària o capacitat de garantir un proveïment ordinari i, en especial, un proveïment estratègic per fer front a potencials situacions de manca de subministrament extern d'aliments (crisis geopolítiques, crisis climatològiques, crisis sanitàries, etc.); la sostenibilitat urbana o necessitat de reduir la petjada ecològica derivada de la producció, transport, distribució i consum d'aliments i matèries primeres, tenint present que la importació de menjar té conseqüències negatives importants en termes de despesa energètica i emissions de gasos d'efecte hivernacle; la seguretat alimentària i l'autosuficiència alimentària, on l'autoproveïment d'aliments sigui cada vegada major i la pagesia pugui prendre les decisions del que vol i necessita produir (sobirania alimentària) amb la complicitat de la ciutadania.

En el projecte agrourbà la ciutat esdevé sostenible per ser "compacta en la seva morfologia, complexa i densa en coneixement en la seva organització, eficient i 'sense' impacte metabòlic, cohesionada socialment, i incorporant l'espai agrari com una infraestructura i un equipament, i entenent l'activitat agrària (agricultura i ramaderia) que s'hi desenvolupa en clau de proximitat".

LA GOVERNANÇA TERRITORIAL I ALIMENTÀRIA

Sota aquest principi general per qual es situa l'alimentació com a eix fonamental de l'activitat agrària i com l'element de connexió entre la pagesia i la ciutadania cal plantejar-se la governança territorial i alimentària a partir d'iniciatives impulsades des del propi sector agrari, des de les administracions locals o des de la pròpia administració de la Generalitat de Catalunya. Aquesta governança ha de incorporar -entre d'altres accions-:

- Preservar un mínim de terres de conreu de qualitat (dotació) en funció del nombre d'habitants (m2/habitant), distribuïdes arreu de Catalunya.
- Establir instruments de concertació i gestió del sòl agrari com són els parcs agraris, les cartes, els codis de bones pràctiques, els plans de gestió, les ordenances, etc.
- Facilitar l'accés a la terra mitjançant iniciatives públiques com el banc de terres o fons de terres, o privades que gestionen l'adquisició i/o arrendament de terres.
- Promoure la recuperació de finques abandonades o subexplotades per tal de fomentar el creixement de la base territorial d'explotacions agràries existents i per a persones físiques i jurídiques que volen incorporar-se professionalment a l'activitat agrària.
- Apostar pel que és local (producció i consum de proximitat) en front al que és global per raons estratègiques en l'àmbit econòmic, social i ambiental.
- Impulsar la comunicació entre la pagesia, la ciutadania i el sector de la restauració i del comerç alimentari, a través del menjar (aliments locals a les escoles, programes pedagògics sobre alimentació i agricultura, mercats de pagès dins de les ciutats, jornades d'aproximació a l'espai agrari etc.)
- Impulsar la "Planificació alimentària" (food planning) que incorpori tota la cadena alimentària des de la producció al consum de proximitat passant per a la transformació i la distribució, amb l'objectiu d'aconseguir millors nivells d'accessibilitat, de qualitat, d'equitat, de salut alimentària i de reducció de residus i d'impacte ambiental.
- Integrar totes les formes de producció d'aliments (agricultura, horts urbans, horts verticals etc.) en la planificació alimentària, en el marc d'un projecte agourbà.
- Recuperar i potenciar els espais agraris i l'agricultura dins dels parcs naturals, per tal de generar un paisatge en mosaic, que afavoreixi la connexió entre els espais naturals i els agraris, fent possible que el conjunt funcioni com un sistema ecològic i incrementi la seva diversitat.
- Impulsar la transició dels espais agraris cap a sistemes agroalimentaris sostenibles en els que la producció ecològica i agroecològia tinguin un paper fonamental.

CATALUNYA
 HAURIA DE
 RECONÈIXER,
 EN UNA
 FUTURA
 CONSTITUCIÓ
 CATALANA,
 EL DRET DE
 TOT CIUTADÀ
 A PODER
 DISPOSAR I
 ACCEDIR ALS
 ALIMENTS
 NECESSARIS
 PER LA SEVA
 VIDA

L'espai agrari del segle XXI necessita un procés de metamorfosi, un procés d'autodestrucció i autoconstrucció. Els aliment són el nexa entre el camp i la ciutat, allò que fa dels dos àmbits un territori agrourbà intel·ligent, és doncs necessari que ambdós treballin i remin en la mateixa direcció de transformació.

Josep Montasell i Dorda, Fundació Agrotèrritori

www.tudecideixes.cat

@esquerresxlaind

fb.com/esquerresxlaind